

Förslag till kommun- respektive stadsdelsövergripande handlingsplan

Sverige var ett av de första länderna som ratificerade FN:s barnkonvention. Barnkonventionen ger en universell definition av vilka rättigheter som borde gälla för alla barn i hela världen. En av artiklarna i konventionen (artikel 28) erkänner barnets rätt till utbildning. Länderna som undertecknat Barnkonventionen åtar sig bl.a. att särskilt vidta åtgärder för att uppmuntra regelbunden närvaro i skolan och minska antalet studieavbrott. Enligt svensk skollag råder skolplikt för alla elever i grundskoleålder. Detta innebär att eleven ska vara närvarande på samtliga schemalagda lektioner, och att de både har rätt till och skyldighet att ta del av undervisningen. Det är vårdnadshavarens skyldighet att se till att eleven fullgör sin skolplikt. Enligt den nya skollagen (2011) är det rektors ansvar att vårdnadshavare informeras samma dag som eleven har ogiltig frånvaro.

Långvarig ogiltig frånvaro innebär att den rätt till utbildning som alla skolpliktiga barn har inte tillgodoses. Med ogiltig frånvaro menas frånvaro som ej är rapporterad av vårdnadshavare. Ogiltig frånvaro kan bero på att eleven inte trivs med tillvaron och har ett problem som hon eller han behöver hjälp med att lösa. Problemet kan finnas i skolan, i undervisningen, i kamratgruppen, i familjen eller i relation till skolpersonalen. Även om skolan upplever att problemet finns hos eleven och hemmet, och därmed inte är skolans sak, är uppdraget tydligt att skolan har ansvar för att alla elever får sin rätt till utbildning tillgodosedd. Ogiltig frånvaro innebär ett arbetsmiljöproblem och måste därför åtgärdas. Bästa åtgärden är förebyggande arbete, vilket kräver ett aktivt och effektivt arbetssätt. Ett konkret och heltäckande åtgärdsprogram som alla inblandade, d.v.s. skolans personal, elev och föräldrar, ställer sig bakom tydliggör och förbättrar arbetet.

GENERELL HANDLINGSPLAN FÖR DEN ENSKILDA SKOLAN

- Frånvaro ska anmälas av vårdnadshavare vid fastställd tidpunkt och till utsedd person. Frånvaron ska anmälas av vårdnadshavare varje dag.
- Om elev avviker från lektion på grund av sjukdom, läkarbesök eller dylikt ska eleven anmäla detta till överenskommen person, t.ex. sin huvudlärare.
- Lärare noterar frånvaro vid varje lektionstillfälle. Detta är viktigt då man lättare kan se mönster i när eleven inte är på plats.
- Skolan informerar vårdnadshavare om ogiltig frånvaro samma dag den inträffar.
- Det är vårdnadshavares ansvar att ta del av frånvarorapporteringen.

ARBETSGÅNG VID KONSTATERAD OGILTIG FRÅNVARO

1. Klassföreståndaren kontakter vårdnadshavare samt informerar arbetslaget och andra undervisande lärare för skärpt kontroll.
2. Om den ogiltiga frånvaron är av allvarlig natur, informerar klassföreståndaren alla berörda lärare och kallar vårdnadshavare till skolan för samtal och upprättande av åtgärdsprogram. Tid avtalas för täta uppföljningar och utvärderingar.
3. Om ingen förbättring sker inom två veckor trots ovanstående åtgärder, anmäler klassföreståndaren elevens frånvaro till elevvårdsteamet/elevhälsoteamet på skolan.
4. Rektor kallar till elevvårdskonferens och beslutar tillsammans med elev, vårdnadshavare och klassföreståndare om lämpliga åtgärder.
5. Lyckas man inte få igång en fungerande skolgång inom den tidsplan som satts, görs en anmälan till socialtjänsten. Det är viktigt att informera om detta redan vid första samtalet med vårdnadshavare.
6. Är eleven hemmasittande (d.v.s. närvarar inte alls i skolan) görs ansökan till skolnära resursteam.
7. I samråd med skolnära resursteam kallas till gemensamt möte med vårdnadshavare, skola – klassföreståndare, elevvård, skolhälsovård – barn- och ungdomspsykiatrisk mottagning (BUP) och socialtjänst.
8. Upprättande av gemensam ansvarsfördelning och tydlig handlingsplan utifrån en individuell bedömning. Vem gör vad och när? Detta dokumenteras i åtgärdsprogram som följs upp och revideras fortlöpande.
9. Information ges till elev om vad som beslutats.
10. Inbokade uppföljningar och utvärderingar en gång i månaden för hela nätverket och veckovis för en mindre grupp runt familj och elev tills målet är uppfyllt. Fortsatta avstämningar under en period efter det att eleven är tillbaka i skolan.

Under punkterna 1–5 samt förebyggande insatser gäller samarbete mellan skola och föräldrar enligt lokala planer och förutsättningar.

Under punkterna 6–10 gäller total samlad samverkan samt speciell insats från skolnära resursteam.

Samverkan ska kontinuerligt stärkas, följas upp och utvärderas.

(Delar av denna handlingsplan återfinns i Västerås stads riktlinjer för arbetet för ökad skolnärvaro.)